

11.09.2019

ገይሹ ኢና ንብሎም

ኣብ ኤርትራ፡ ብፍላይ ስርዓት ህግደፍ ፍቱዋትና ኪምንጥለና፡ ደቅና ኪምንዛዓና፡ ኣዋልድና ኪዕመጻ፡ ቃል ኪዳና ጨውዩ ኪፈታተነና፡ እንሆ ሰለስተ (3) ዓለርተ ኣቑጺሩ። ብኸምዚ ከኣ ንህዝቢ ኤርትራ ብማእሰርቲ ኣማህሚኑ፡ ብስደት በቲኑ፡ ስድራ ኣዘኸቲሙ፡ ቍሸት ኣብሪሱ፡ ሕርሻ ኣቓዲሩ፡ ደምበ ማልና ነበረና ነበረ ኩይኑ ኣሎ። እቶም ህሉዋት ኢና እንብል ከኣ፡ ከም ሰባት ርእስና ብኣልማማ ከም ዝተሃረምና፡ መኣዝንና ኣጥፊእና፡ ነዚ ዘይንቡርን ዘይሰብኣውን ኣነባብራ ከም ንቡር ህይወት ወሲድና ንጐዓዝ ኣለና። እኳ ደኣ፡ ብሓደ ወገን፡ ገለ ገለ ነዚ ከመኽንዩሉን ኪጣበቐሉን ከጣቕዑሉን ክትርኢ እንከለኻ፡ በቲ ካልእ ከኣ፡ ተቓዋሚቲ በሃልቲ ኣብ ዘየለ ኪህወትቱ ክትርኢ እንከለኻስ ንርእስኻውን ሕውዝዉዝዮ ዝብለካ።

ከምዚ ክብል እንከለኹ ነቲ ኣብ 2002 ዓ.ም ዚተፈጸመ፡ 18 ዓመታት ኣቑጺሩ ዘሎ ጃምላዊ ማእሰርቲ ናይ ዓበይቲ ሓለፍቲን ምኡራት ገዳይምን ተስፋ ሃገር ዚኹኑ ሓደስቲ ወለዶ መናእሰይን ጋዜጠኛታትን እንዝከረሉን መብጽዓና እነሓድሰሉን እዋን ኢዩ። ብፍላይ ነቶም ቀንዲ ግዳያት ዚኹኑ ስድራ ቤቶም ደገፍና እንህበሉ ኣብ ክንድኦም ከነድምጽን ሕልናና ከነባራብርን ዝድርኽና ኢዩ።

እቲ ጃምላዊ ማእሰርቲ ስርዓት ህግደፍ፡ ብዘይካ እቶም ብክድዓት ኣሳቢቡ ከካብ መደቀሲኦምን ገለ ኣንጊሆም ንስፖርት ዚወጹ ዝወሰዱም፡ ብዙሓት ቅድሚኡን ድሕሪኡን በብዝወፈርዎ ዚጠፍኡ ሓያሎ ኢዮም። ገለ ካብ መንገዲ፡ ገለ ካብ ስራሕ፡ ገለ ካብ መገሻ፡ “ንደልዩካ ኣለና” እናበሉ፡ ብዘይ ሕጊ ዚጠፍኡ ዜጋታት ዘይተመለሱ፡ ገዝኦም ትቑጽሮ። በዚ ከኣ ክንደይ ስድራቤታት በይነን ብፍላይ ኣዴታት ህጻናት ደቀን ሓዘን ኣፈን ዓቢሰን ደቀን ጠቢረን ነዚ ከቢድ ጾር ተሰኪመን ዝኸዳ ኢየን። ንሎሚ ተመክሮይ ንሓደ ኣብ ከባቢ 2001 ግዳያት ዚኹኑ ስድራ ፈርኦን ወልዱ፡ በዓል ቤታ ንስነ ጥበባዊት ኣብረህት ንል ኣንከረ’ ኢዩ። ስነ ጥበባዊት ንል ኣንከረ በቲ ጥዑም ድምጻ ሓያሎ ደርፍታት ንሃገርዊ ናጽነት ዘዜመት ሓያል ታቓላሲት ኢያ። ይኹን እምበር፡ ኣብ ስርዓት ህግደፍ ሰብ ጠፊኡካ ኣይትዛረብን ኢኻ። ኣብ ሕብረተሰብና ደርሆ እንተጠፍኣትካ “ደርሆና ዶ ርኢኹም”፤ ክትብል ተምሲ። ኣብ ስርዓት ህግደፍ ግን፡ ኣቦ ጠፊኡ፡ ወድኻ ጠፊኡ፡ ንልካ ጠፊኡ፡ ምሕታት የለን፡ ስድራ በይና ትሕመስ። ገለ ከኣ ንትኣምኖ ወይ ብሰብ ጌራ ትሓትት። ምድረ ሰማይ በይንኻ ይጽልምተካ። ዝገርምዩ! ዝገርምዩ! እናበልና እንሆ 3ይ ወለዶ ግዳይ ዚኹኑሉ እዋን በጺሕና።

ማእሰርቲ ፈርኦን ምስ ሰማዕኩ ነይረ ነይረ ንንል ኣንከረ እሓታየ። ብወገና “ንጽቦ” ዚብል መልሲ ኢያ ትህበኒ። ካብኡ ንላዕሊ ትብሎ የለን። “እዞም ቈልዑኽ” ኢለያ። “ገይሹ ኢልናዮም”፤ ከም ዚገሸ ኢዮም ዚፈልጡ” ኢላትኒ። ግዜ እናኸደ ከይዱ። ገያሻይ ደንጉዩ። ብወገነይ በይነይ ብዙሕየ ዘድንቓ። ብኣኣ እሓስብ፡ ንነብሰይ ኣብ ቦታኣ ኣእትየ እሪኣ። “ኣነ እንተ ዝኸውን ከ?” እብል። ንባዕለይ በይነይ እፈርህ። ብፍላይ ገለ ምድላዋት ክህሉ እንከሎ ልምምድ (rehearsal) ክትገብር እንከላ ድምጺ እሰምዎ። ምስ ነብሰይ እዛረብ። “ኣየ ትብዓት” እብል። መሊሰ ከኣ፡ “እንታይ ዝበለ ግፍዒ ኢዩ ኣሚንካ፡ ኣቦ እትፈትዎም ደቅኻ ወሲዶም፡ ክሲ የብሉ በደልካ እዚዮ የብሉ፡ ፍርዲ የብሉ፡ መጻኢ ተሸፊኑካ፡ ነዚ በዲህካ ክትከይድ ክሳብ ክንደይ ከቢድ ምዃኑ ዚሰሓት ኣይኩነን። እስከ ኩልና ነብስና

አብ ቦታኣ ኩይና፡ ከምኡ ከኣ፡ ስለ ኩለን ኣዴታት፡ ንሕሰብ። ስርዓት ህግደፍ ምርጫ ዘይብልካ ኢዩ ዝገብረካ!!

ቤቲን ጆንን ደቂ ፈርኦን ምስ ንኣሽቶ ወዲ 6 ዓመት ወድና ብነጻላ መንደቕ ቦቲ ሬተ ኩሉ ግዜ የዕልሉ'ዮም። እንታይ ይብሉ ዝግደሱሎም ሰብ የለን። ሓደ ምሽት ምስ ደቀይ ኮፍ ኢልና እንከለና፡ ወድና ሃንደበት ፍርሒ ብዝተሓወሶ ድምጺ “ኣነ” ኣበይ ከም ኣበ ጆን ኪኸውን ኣይደልን'የ፡ ምስ ገሽ ኣበይ ቀልጢፉ ኪምለስ'የ ዝደለ” በለ። ዚኸነ ካባና ዚመለስ ኣይነበረን፤ ስቕ ኢልና ጠሚትናዮ። ኣቡኡ ኣበይ ከይዱ፤ እንታይ ኩይኑ፤ ኣይበልናዮን። ሰንባደና ኣብ ከብድና። ንርእሰይ ተቢዐ ከረድኦ ወይ ክሕግዞ ወይ ዘድልዮ ኣይመለስኩን። ንሕና'ውን ኣብ ውሽጢ ገዛና ፈሪህና፤ ኣነ ሰንቢደ ጥራይ ዘይኩነስ ውሽጢይ ብሓዘን መሊኡ። ለካስ እቶም መታን ከይሓሰቡ፡ ከይጃጅዉ እትከላኸለሎም፡ ኩሉ በይና ዚገበረቶ ንል ኣንከረስ ደቃ ደሃይ ዚፈትዉዎ ኣቦኦም ደንጉዩዎምስ ናፍቕቶም ንመዛንኦም ኣካፊሎሞም ኢዮም። ወድና ከኣ፡ በቲ ናቱ ደረጃ ኣቦኻ ክጠፍኣካ ክንደይ መሪር ምዃኑ ኣካፊሉና።

ስለቲ ነዚ ግፍዕታት'ዚ በዲሁ ዝከይድ ዘሎ ናይ ህዝብና ጽንዓት ናይ ንል ኣንከረ ዋዜማ ኢላ ዝደረፈታ “ንክብሪ በዓል ናጽነት” ጀባእ እብለኩም።

- (ብናተይ ትርጉም)
- ዋዜማ ንሃገርና ንኡሱራትና
- ዋዜማ ንቅዋም ሃገርና
- ዋዜማ ፍትሒ ክነግሰልና
- ዝወለድናዮም ክረክቡ ሰላም ናይ ሕልና።
- ዋዜማ ንክብሪ ናጽነትና
- ዋዜማ ክምለስ ክብርታትና
- ዋዜማ ንሞላ ሰማእታትና።

ኣልጋነሽ ተወልደ

<https://www.youtube.com/watch?v=n3rXi1SZlig>